

RRUGA E MUSLIMANIT

BISMIL-LAHIRR - RRAHMANIRR - RRAHIM

ME EMRIN E ALL-LLAHUT

MËSHIRUESIT E MËSHIRBËRËSIT

﴿ مَقَدِّمَةٌ ﴾
PARATHËNIE

Këtë libër ia ofrojmë popullit shqiptar, i cili për një kohë të gjatë u privua nga mësimi i fesë. Në të janë shtruar probleme që lidhen me parimet e përgjithshme të fesë islame, duke u përqëndruar në ato që e ndihmojnë muslimanin në kryerjen e faljes me lehtësi.

Në të lexuesi do të gjejë gjithashtu disa kapituj të Kur'ani të madhnueshëm, të shkruara me alfabetin shqip, me qëllim që të lehtësohet shqiptimi i tyre për fillestarët.

I lutemi All-llahut që ta bëjë këtë libër të dobishëm për atë që e lexon, dhe të na japë një shpërblim të madh neve e të gjithë atyre që kontribuan në përgatitjen e tij.

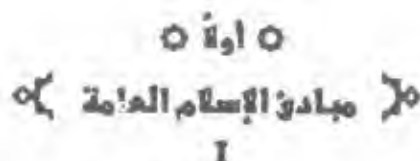
“Ai është Dëgjuesi dhe Plotësues i lutjeve tona”

BISMIL-LAHIRR - RRAHMANIRR - RRAHIM
ME EMRIN E ALL-LLAHUT
MËSHIRUESIT E MËSHIRBËRËSIT

PARIMET E PËRGJITHSHME TE FESE ISLAME

Shtyllat e Islamit: أركان الإسلام Ato janë pesë:

I dërguari i All-llahut, Muhammedi alejhis-selam, ka thënë: "Feja islame ndërtohet mbi pesë shtylla":

1. Dëshmia (të besuarit me zemër dhe dëshmia me gojë) se s'ka Zot tjetër përveç All-llahut dhe se Muhammedi alejhis-selam është i dërguari i All-llahut. (Vërtet, askush dhe asgjë tjetër nuk meriton të adhurohet, përveç Allahut, dhe Muhammedit alejhis-selam duhet t'i bindemi në atë që iu shpall prej Zotit).
2. Kryerja me kujdes e të falurit (kryerja me përlësi sipas kushteve, shtyllave dhe detyrave që ka gjatë

faljes).⁷

3. Dhënia e zekatit (ndihmës financiare) është e detyruar për muslimanin që zotëron 85 gram flori, ose kundërvlerën e tij në monedha të tjera. Ai duhet të paguajë 2.5% të vlerës së asaj pasurie që ka, pasi të kalojë një vit nga zotërimi i saj dhe përveç parave, për çdo lloj tjetër pasurie duhet të japë një sasi të caktuar.
4. Të vizituarit e Qabes, (në Mekë) për atë që ka mundësi ta kryejë atë vizitë.
5. Agjërimi i Ramazanit të ndalosh ngrënien, pirjen dhe të gjitha veprimet që prishin agjërimin, që nga mëngjesi deri në perëndim të diellit, duke e kryer këtë me vendosmëri në zemër.

Shtyllat e Imanit: أركان الإيمان Ato janë gjashtë:

1. Të besosh në All-llahun, në ekzistencën, në cilësitë, në gjykimin dhe që All-llahu është Një
-

2. Engjëjve të Allahut, që janë krijesa prej drite dhe që janë krijuar vetëm për të zbatuar urdhrat e Tij
3. Librave të shpallur prej Tij (Teurati, Zeburi, Inxhili dhe Kur'an, që është libri i fundit).
4. Të dërguarve të Tij. I pari prej tyre është Nuhu dhe i fundit është Muhammedi alejhis-selam, i cili është vulë e të gjithë peygamberëve.
5. Ditës së fundit, ditës së ringjalljes, dhënies së llogarisë për punët e njerëzve dhe ditës së shpërblyerit apo ndëshkimit në botën tjetër.
6. Të besosh përcaktimit (determinizmit) të Allahut, të jesh i kënaqur me atë përcaktim sepse e mira dhe e keqja, e ëmbla dhe e hidhura janë në përcaktimin e All-llahut xhel-leshanuhu.

Ihsani (Virtyti): الإحسان Ka vetëm një shtyllë dhe kjo është: *Të adhurosh All-llahun sikur e sheh Atë, sepse edhe nëse ti nuk e sheh Ai të sheh ty.*

Fjala e zingeritetit: **كَلِمَةُ الْإِسْلَام** *La ilahe il-lallah*
Muhammedurr rresulullah

“*La ilahe il-lallah*” do të thotë se askush dhe asgjë tjetër nuk meriton të adhurohet, përveç All-llahut. Adhurimi i kujtdo tjetër me përjashtim të All-llahut është adhurim i dështuar. Vetëm All-llahu i Madhërishtëm e i Lartësuar meriton adhurimin me të drejte.

Ibadeti (Adhurimi): **العبادة** Përmbledh të gjitha veprimet, fjalët që All-llahu i do dhe kënaqet prej tyre.

Ibadetet (adhurimet) janë të shumta. Namazi, agjërimi, zekati, t'i lutesh All-llahut për realizimin e çdo aspirote, sakrificat për hir të All-llahut, frika dhe urrejtja ndaj All-llahut, betimi me emrin e All-llahut, mbështetja tek All-llahu, të kërkosësh prej Tij ndihmë dhe mbrojtje. Të gjitha këto janë adhurime. Është pra detyrë, e muslimanit që t'ia dedikojë këto adhurime vetëm Atij që i meriton me të drejtë. Dhe ky është All-llahu i

Lavdishëm, është Krijuesi ynë, Ushqyesi ynë, është Ai që na pajisi me shumë të mira.

Ne Kur'anin e Madhërishëm All-llahu thotë:

“O ju njerëz, adhuroni Zotin tuaj, i cili ju krijoi juve dhe ata që ishin para jush ashtu që të jeni të devotshëm (të shpëtuar). Ai, i cili jua bëri tokën shtrat (vendbanim) e qiellin kulm, e prej qiellit ju lëshoi shi me të cilin ju siguroi lloje të frutave si ushqim për ju, pra mos i përshkruani All-llahut shok, duke qenë se ju e dini (që Ai nuk ka shok)”. [El Bekare: 21-22.]

Fjala “La ilahe il-lallah” ka shtatë kushte të cilat janë:

كَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهَا سَبْعُ شُرُوطٍ:

1. Njohja e kuptimit të saj si konfirmim i adhurimit ndaj All-llahut, duke mohuar adhurimin ndaj dikujt tjetër.
2. Bindja që përjashton çdo dyshim ndaj kësaj dëshmie.

3. Pranimi me zemër e fjalë i përmbajtjes së kësaj ligjërata
4. Të udhëhiqesh në jetën tënde nga kjo përmbajtje
5. Besimi se deklaruesi i sinqertë e thotë nga zemra e jo vetëm me gojë
6. Bindja se deklaruesi e thotë dëshminë për hir të All-llahut xhel-leshanuhu
7. Dashuria ndaj përsëritësve besnikë. të kësaj ligjërata duke iu përmbajtur kushteve të saj. dhe mospranimi i mendimeve të ndryshme nga kjo dëshmi

○ ثَابِتُ ○
 ﴿الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ﴾

II

KUR'ANI QERIM

Mësimi i Kur'anit është gjëja më e rëndësishme për muslimanin. Disa kapituj të tij si: Kapitulli "El-Fatiha", Kapitulli "En-Nas", Kapitulli "El-Felek", Kapitulli "El-Ihlas", Kapitulli "El-Mesed", Kapitulli "En-Nasr", Kapitulli "El-Maun", Kapitulli "Kurejsh", Kapitulli "El-Fil", Kapitulli "El-Humeze", Kapitulli "El-Asr", Kapitulli "Et-Tekathur", Kapitulli "El-Karia", Kapitulli "El-Adijat", Kapitulli "Ez-Zelzele", Kapitulli "El-Bejjine", Kapitulli "El-Kadr", Kapitulli "El-Alak", Kapitulli "El-Tin", Kapitulli "El-Inshira", Kapitulli "Ed-Duha", mund t'i gjeni në këtë libër.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
الضَّرِيطَ الْمُسْتَغِيثَ
عَلَيْهِمْ غَيْرُ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّالِّينَ

SURETU EL-FATIHA

Mekke, 7 ajete

EUDHU BIL-LAHU M'NESH-SHEITANIRR-RRAXHIM

1. BISMIL-LAHIR-RRAHMANIRR-RRAHIM
2. ELHAMDU LIL-LAHI RAB-BIL ALEMIN
3. ERR-RRAHMANIRR-RRAHIM
4. MALIKIJEUMID-DIN.
5. IJJAKE NABUDU UE IJJAKE NESTEIN
6. IHDINAS-SIRATAL MUSTEKIM
7. SIRATEL-LADHINE ENAMTE ALEJHIM
GAJRILMAGDUBI ALEJHIM UE LAD-DAILIN

سُورَةُ النَّاسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ①
 ① مَلِكِ النَّاسِ ② إِلَهِ
 النَّاسِ ③ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ④
 ④ الَّذِي
 يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ⑤
 ⑤ مِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ⑥
 ⑥

SURETU EN-NAS

Mekke, 6 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. KUL E 'UDHU BIRABBIN-NAS
2. MELIKIN-NAS.
3. ILAHIN-NAS.
4. MIN SHERR-RRI-L UESUASIL HAN-NAS.
5. EL-LEDHI JUUES UISU FI SUDURIN-NAS.
6. MINEL-XHINNETI UEN-NAS

سُورَةُ الْفَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ
شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي
الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

SURETU EL-FELEK

Medine, 5 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. KUL EUDHU BIRABBIL-FELEK.
2. MIN SHERR-RRI MA HALEK.
3. UE MIN SHERRI GASIKIN IDHA UEKAB.
4. UE MIN SHERR-RRIN-NEF-FATHATI FIL UKAD
5. UE MIN SHERR-RRI HASIDIN IDHA HASED.

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ①
 اللَّهُ الصَّمَدُ ②
 لَمْ يَلِدْ ③
 وَلَمْ يُولَدْ ④
 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ⑤

SURETU EL-IHLAS

Mekke, 4 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

- 1 KUL HUALL-LLAHU EHAD
- 2 ALI-LLAHUS-SAMED
- 3 LEM JEI.ID UE LEM JULED
- 4 UE LEM JEKUL-LEHU KUFUUE.N EHAD

سُورَةُ الْمَسَدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ①
 مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا ②
 كَسَبَ ③ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ④
 وَامْرَأَتُهُ ⑤
 حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ⑥ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ⑦

SURETU EL-MESD

Mekke, 5 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. TEBBET JEDA EBI LEHEBIN-UE TEBB
2. MA AGNA ANHU MALUHU UE MA KESEB
3. SE JASLA NAREN DHATE LEHEB
4. UEMRE-ETUHU HAMMALETEL-HATAB
5. FI XHIDI HA HABLUN MIN MESED

سُورَةُ النَّصْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ①
وَرَأَيْتَ النَّاسَ
يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ②
فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ③

SURETU EN-NASR

Medine, 3 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. IDHA XHAE NASRULL-LLAHI UEL FET-H
2. UERA EJTEN-NASE JED-HULUNE FI DINIL-
LAHI EFUAXHA.
3. FE SEBBIH BIHAMDI RABBIKE UESTAG-
FIRHU, INNEHU KANE TEUUABA.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَتَّيِبُهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

SURETU EL-KAFIRUN

Mekke, 6 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. KUL JA EJJUHEL-KAFIRUN.
2. LA A'BUDU MA TA'BUDUN.
3. UE LA ENTUM ABIDUNE MA A'BUD.
4. UE LA ENE ABIDUN MA ABEDTUM.
5. UE LA ENTUM ABIDUNE MA A'BUD.
6. LEKUM DINUKUM UE LIJE DIN.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ❶ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرِ ❷
إِنَّكَ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ❸

SURETU EL KEUTHER

Mekke, 3 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. INNA A'TAJNA KEL KEUTHER.
2. FESAL-LI LIRABBIKE UENHAR.
3. INNE SHANIEKE HUUEL EBTER.

سُورَةُ الْمَاعُونِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْدينِ ① فَذَلِكَ الَّذِي
يَدْعُ الْيَدِ ② وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ③
فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ④ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
⑤ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ⑥ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ⑦

SURETU EL-MAUN

Mekke, 7 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. E RIJTEL-LEDHI JUKEDH-DHIBU BID-DIN.
2. FE DHALIKEL-LEDHI JEDU' ULJETIM.
3. UE LA JEHUD-DU 'ALA TA'AMIL-MISKIN.
4. FEUEJLUL-LILMUSAL-LIN.
5. EL-LEDHINE HUM AN SALATIHIM SAHUN.
6. EL-LEDHINE HUM JURA'UN.
7. UE JEMNE UNEL-MA'UN.

سُورَةُ قُرَيْشٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ ①
إِلَّا فِيهِمْ رِحْلَةَ الْشِتَاءِ وَالصَّيْفِ
④ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ②
الَّذِي أَطْعَمَهُمْ
مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ③

SURETU KUREJSH

Mekke, 4 ajete

BISMIL-LAHIR-RRAHMANIR-RRAHIM

1. LI ILAFI KUREJSH.
2. I LA FIHIM RIHLETESH-SHITAI UES-SAJF
3. FEL-JA' BUDU RABBE HADHEL-BEJT
4. EL-LEDHI AT AMEHUM MIN XHU'IN UE
AMENEHUM MIN HAUF

سُورَةُ الْفِيلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِي كَفَّ فَعَلَّ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ①
الَّذِي جَعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ②
وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ③
تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّن سِجِّيلٍ ④
فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ⑤

SURETU EL-FIL

Mekke, 5 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAAHMANIRR-RAAHIM

1. ELEM TERE KEJFE FEALE RABBUKE BI AS-HABIL FIL
2. F LEM JEXH' AL KEJDEHUM FI TADLIL
3. UË ERSELE ALEJHIM TAJREN EBABIL
4. TERMIJHIM BIHXHARETIM MIN SIXH-XHIL
5. FE XHE 'ALEHUM KE ASFIM ME' KUL

سُورَةُ الْهُمَزَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ① الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعَدَدُهُ ②
يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدُهُ ③ كَلَّا لَيُبَدِّلَنَ فِي الْخُطْمَةِ ④
وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْخُطْمَةُ ⑤ نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ ⑥ الَّتِي تَطْلُعُ
عَلَى الْأَفْعَدَةِ ⑦ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ⑧ فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ⑨

SURETU EL-HUMEZE

Mekke, 9 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. UEJLUL-LIKUL-LI HUMEZETIL-LUMEZEH
2. EL-LEDHI XHEME'A MALEU UE ADDEDEH
3. JAHSEBU ENNE MALEHU AHLEDEH.
4. KEL-LA LEJUMBEDHENNE FI-L HUTAMEH
5. UE MA EDRAKE MEL HUTAMEH.
6. NARULL-LLAHIL MU KADEH.
7. EL-LETI TET-TALI'U' ALEL EF' IDEH.
8. INNEHA ALEJHIM MU' SADEH
9. FI AMEDIM-MUMEDDEDEH.

سُورَةُ الْغَصْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ①
إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِيْ حُسْرٍ ②
إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ ③

SURETU EL-ASR

Mekke, 3 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. UE-L ASR
2. INNEL-INSANE LEFI HUSR.
3. IL-LEL-LEDHINE AMENU UE AMILUS-SALIHATI UE TEUASAU BI-L HAKKI UE TEUASAU BIS-SABR.

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْهَمْكُمُ التَّكَاثُرُ ❶ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ❷ كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُونَ ❸ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ❹ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ
عِلْمَ الْيَقِينِ ❺ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ❻ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا
عَيْنَ الْيَقِينِ ❼ ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ❽

SURETU ET-TEKATHUR

Mekke, 8 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. EL HAKUMUT-TEKATHUR.
2. HATTA ZURTUMUL-MEKABIR.
3. KEL-LA SEUFE TA'LEMUN.
4. THUMME KEL-LA SEUFE TA'LEMUN.
5. KEL-LA LEUTA'LEMUNE 'ILMEL JEKIN
6. LETEREUUNNEL-XHEHIM.
7. THUMME LETEREUUNNEHA AJNEL JEKIN.
8. THUMME LETUS'ELUNNE JEUME IDHIN
ANIN-NE'IM.

سُورَةُ الْقَارِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ① مَا الْقَارِعَةُ ② وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ
 ③ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ④
 وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوثِ ⑤ فَأَمَّا
 مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ⑥ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ
 ⑦ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ⑧ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ
 ⑨ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ⑩ نَارُ حَامِيَةٍ ⑪

SURETU EL KARIA

Mekke, 11 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. EL KARIAH.
2. MEL KARIAH.
3. UE MA EDRAKE MEL KARIAH.
4. JEUME JEKUNUN-NASU KEL-FERASHIL
MEBTHUTH.

سُورَةُ الْقَارِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ① مَا الْقَارِعَةُ ② وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ③
 يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ④
 وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ⑤ فَأَمَّا
 مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ⑥ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ
 وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ⑦ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ⑧
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَةٌ ⑩ نَارُ حَامِيَةٍ ⑪

SURETU EL KARIA

Mekke, 11 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. EL KARIAH.
2. MEL KARIAH.
3. UE MA EDRAKE MEL KARIAH.
4. JEUME JEKUNUN-NASU KEL-FERASHIL
MEBTHUTH.

5. UE TEKUNUL-XHIBALU KEL-'IHNIL MEN-FUSH.
6. FE EMMA MEN THEKULET MEUAZINUH
7. FE HUUE FI 'ISHETIN RADIJEH
8. UE EMMA MEN HAFFET MEUAZINUH
9. FE UMMUHU HAUJIEH.
10. UE MA EDRAKE MA HIJEH
11. NARUN HAMIJEH

سُورَةُ الْجَنَّاازِ يَا ت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَدِيَّتِ صَبِيحًا ① فَالْمُورِيَّتِ قَدَحًا ② فَالْمُغِيرَتِ صَبِيحًا
 ③ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ④ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ⑤ إِنَّ الْإِنْسَانَ
 لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ⑥ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ⑦ وَإِنَّهُ لِحُبِّ
 الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ⑧ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَمَاهُ فِي الْقُبُورِ ⑨
 وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ⑩ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ⑪

SURETU EL-ADIJAT

---

*Medine, 11 ajete***BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM**

1. UEL ADIJATI DABHA.
2. FEL MURIJATI KAD-HA.
3. FEL MUGIRATI SUB-HA.
4. FE ETHERNE BIHI NAK-'A.
5. FE UESATNE BIHI XHEM-'A.
6. INNEL INSANE LIRABBIHI LEKENUD.
7. UE INNEHU ALA DHALIKE LESHEHID.
8. UE INNEHU LIHUBBIL-HAJRI LESHEDID.
9. E FELA JA'LEMU IDHA BU'THIRE MA FIL KUBUR.
10. UE HUS-SILE MA FIS-SUDUR.
11. INNE RABBEHUM BIHIM JEUME IDHIN LEHABIR.

سُورَةُ الزَّلْزَلَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ❶ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ❷
وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ❸ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ❹
بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ❺ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا
لِّيُرَوْا أَعْمَلَهُمْ ❻ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا
يَرَهُ ❼ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ❽

SURETU EZ ZELZELE

Medine. 8 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. IDHA ZULZILETIL ERDU ZILZALEHA
2. UE AHREXHETIL ERDU ETHKALEHA
3. UE KALEL-INSANU MA LEHA
4. JEUME IDHIN TUHADDITHU AHBAREHA
5. BI ENNE RABBEKE EUHA LEHA

-
6. JEUME IDHIJ-JASDURUNNASU ESHTATEL
LIJUREU A'MALEHUM.
  7. FE MEJ-JA'MEL MITHKALE DHERR-
RRETIN HAJREJ-JERAH.
  8. UE MEJ-JA'MEL MITHKALE DHERR-
RRETIN SHERR-RREJ-JERAH

سُورَةُ الْبَيِّنَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ
 حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝ (١) رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً ۝ (٢)
 فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ۝ (٣) وَمَا نَفَرَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ
 بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ۝ (٤) وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
 لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ
 الْقِيمَةِ ۝ (٥) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ
 فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝ (٦) إِنْ
 الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝ (٧)
 جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝ (٨)

SURETU EL-BEJJINEH*Medine, 8 ajete***BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM**

1. LEM JEKUNIL-LEDHINE KEFERU MIN EHLIL-KITABI UEL MUSHRIKINE MUNFEK-KINE HAT-TA TE'TIJEHUMUL-BEJJINEH
2. RRESULUM-MINELL-LLAHI
JETLUSUHUFEM-MUTAHHAREH
3. FIHA KUTUBUN KAJ JIMEH
4. UE MA TEFERR-RREKAL-LEDHINE UTUL-KITABE IL-LA MIM BA'DI MAXHA ET-HUMUL BEJJINEH
5. UE MA UMIRU IL-LA LIJA' BUDULL-LLAHE MUHLISINE LEHUD-DINE HUNEFA E UE JUKIMUS-SALATE UE JU'TUZ-ZEKATE UE DHALIKE DINUL-KAJJIMEH
6. INNEL-LEDHINE KEFERU MIN EHLIL KITABI UEL MUSHRIKINE FI NARI XHEHENNEME HALIDINE FIHA, ULAIKE HUM SHERR-RRUL-BERIJJEH
7. INNEL-LEDHINE AMENU UE AMILUS-SALIHATI ULAIKE HUM HAJRUL-BERIJJEH
8. XHEZAUHUM 'INDE R'ABBIHIM XHENN-ATU ADNIN TEXHRIMIN TAHTIHEL EN-HARU HALIDINE FIHA EBEDA, RADIJELL-LLAHU ANHUM UE REDUAN, DHALIKE LIMEN HASHIJE RABBEH

سُورَةُ الْقَدْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ①
وَمَا أَدرَبَكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ②
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ③
نَزَّلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ ④
فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ⑤
سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ⑥

SURETU EL-KADR

Medine, 5 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. INNA ENZEL NAHU FI LEJLETIL-KADR.
2. UE MA EDRAKE MA LEJLETUL-KADR.
3. LEJLETUL-KADRI HAJRUM-MIN ELFI SHEHR.
4. TENEZ-ZELUL-MELAIKETU UERR-RRUHU FIHA BI IDHNI RABBIHIM-MIN KUL-LI EMR.
5. SELAMUN HIJE HAT-TA MATLE'IL-FEXHR.

سُورَةُ الْعَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ❶ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ❷ أَقْرَأْ وَرَبُّكَ
 الْأَكْرَمُ ❸ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ❹ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ❺ كَلَّا إِنَّ
 الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ ❻ أَنْ رَأَاهُ اسْتَفْتَى ❼ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَى ❽ أَرَأَيْتَ
 الَّذِي يَنْهَى ❾ عَبْدًا إِذَا صَلَّى ❿ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهُدَىٰ ❶❶ أَوْ أَمَرَ
 بِالْقَوَىٰ ❶❷ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ❶❸ أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ❶❹ كَلَّا لَئِنْ
 لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ❶❺ نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ❶❻ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ❶❼
 ❶❽ سَدِّعُ الزَّبَانِيَةَ ❶❾ كَلَّا لَا تَطِيعُہُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ❶❿

SURETU EL ALAK

Mekke, 19 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. IKRE' BISMI RABBIKEL-LEDHI HALAK
2. HALEKAL-INSANE MIN ALAK
3. IKRE' UE RABBUKEL-EKREM
4. EL-LEDHI AL-LEMF BII-KALEM
5. AL-LEMEL-INSANE MA TEM JA TEM
6. KEL-LA INNEL-INSANE LEJATGA
7. ERR-RA EHU-S TAGNA
8. INNE ILA RABBIKERR-RRUXH A
9. E RAEJTEL-LEDHI JENHA
10. ABDEN IDHA SAL-LA
11. E RAEJTE IN KANE ALEL-HUDA
12. EUEMERE BII TAK UA
13. E RAJTE IN KEDH-DHIBE UE TEUEL LA
14. E TEM JA TEM BI FNNELI-LLAHE JERA
15. KEL-LA LEH-LEM JENTEHI LENESFE AM BIN
NASIJE
16. NASIJETIN KADHIBETIN HATIEH
17. FEL-JED U NADIJEH
18. SE NED UZ-ZEBANJEH
19. KEL-LA LA TUTI AHU UESXHUD UAKTERIB

سُورَةُ التِّينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ
 إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٥﴾
 فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٦﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ﴿٧﴾

SURETU EL TINË

Mekke, 8 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. UET-TINI UEZ-ZEJTUN
2. UE TURI SININ.
3. UE HADHEL BELEDIL-EMIN
4. LEKAD HALEKNEL-INSANE FI AHSENI
TAK'UIM.
5. THUMME REDEDNAHU ESFELE SAFTILIN.
6. IL-LEL-LEDHINE AMENU UE AMILUS-
SALIHATI FE LEHUM EXHRUN GAJRU
MEMNUN.
7. FE MA JUKEDH-DHIBUKE BA'DUBID-DIN.
8. E LEJSE-LL-LLAHU BI AHKEMIL-HAKIMIN.

سُورَةُ الشَّرْحِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَنْشَرَحَ لَكَ صَدْرَكَ ① وَوَضَعْنَا عَنكَ وَزْرَكَ ②
الَّذِي ③ أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ④ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ⑤
فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ⑥ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ⑦
فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ⑧ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَب ⑨

SURETU EL-SHIRAH

Mekke, 8 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. ELEM NESHRAH LEKE SADREK
2. UE UEDA'NA ANKE UIZREK.
3. EL-LEDHI ANKADA DHAHREK
4. UE REFA'NA LEKE DHIKREK
5. FE INNE MEAL-USRI JUSRA.
6. INNE MEAL-USRI JUSRA.
7. FE IDHA FERAGTE FENSAB.
8. UE ILA RABBIKE FERGAB.

سُورَةُ الضُّحَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَى ۝
وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ۝
مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ۝
وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى ۝
وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَى ۝
أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ۝
وَوَجَدَكَ ضَالًّا
فَهَدَى ۝
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ۝
فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ۝
وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

SURETU ED DUHA

Mekke, 11 ajete

BISMIL-LAHIRR-RAHMANIRR-RAHIM

1. UED-DUHA.
2. UEL-LEJLI IDHA SEXHA.
3. MA UED-DEAKE RABBUKE UE MA KALA.
4. UE LEL-AHIRETU HAJRUL LEKE MINEL-
ULA.

5. UE LESEUFE JU'TIJKE RABBUKE FE
TERDA.
6. ELEM JEXHIDKE JETIMEN FE AUA
7. UE UEXHEDEKE DAL-LEN FE HEDA
8. UE UEXHEDEKE A-ILEN FE AGNA
9. UE EMMEL-JETIME FE LA TAKHER
10. UE EMMAS-SA ILE FE LA TENHER
11. UE EMMA BINI'AMETI RABBIKE FE
HADITH.

○ ثالثاً ○

﴿ الفقه ﴾

III

FIK-HU (JURISPRUDENCA)

الطهارة، الصلاة

Pastërtia dhe Falja**Llojet e ujit: أقسام المياه**

Uji ndahet në dy lloje: i pastër dhe i papastër.

I pastër: është uji i pastër në vetvete dhe pastrues i sendeve të tjera, siç është uji i burimeve, i puseve, i lumenjve dhe uji i shiut.

I papastër: është uji që ndryshon si pasojë e rënies së ndonjë papastërtie. Ky ujë i ndotur nga rënia e papastërtive ndodhet në dy gjendje. Gjendja e parë është uji i pakët, në të cilin bie papastërtia; gjendja e dytë është uji në sasi të madhe. Në të papastërtia që bie

nuk ka efekt, veçse atëhere kur ia ndryshon ngjyrën, shijen apo aromën. Në këto kushte uji quhet i papastër. Uji që vlen për abdest e për larjen e trupit është uji i pastër.

Istinxhaë dhe Istixhmar: الاستنجا، والاستجمار

Istinxhaë është pastrimi me ujë i venddaljes së urinës dhe jashtëqitjes. Istixhmar është fshirja e urinës dhe mbeturinës së jashtëqitjes me gur, letër e me çdo gjë tjetër të pastër, të lejuar e të parespektuar. Ky lloj veprimi zë vendin e pastrimit me ujë.

Për istixhmarin nuk lejohet përdorimi i kockës, hajgës dhe sendeve që hahen.

Abdesti: الوضوء

Abdesti kushtëzohet me disa kushte nga të cilat përmeëdim: للوضوء، شروط ومنها

1. Nijeti, (qëllimi). I dërguari i Zotit, *paqja qofte mbi të*, ka thënë: “*Veprat vlerësohen nga nijetet (qëllimet) dhe vendi i synimeve është zemra*”.

2. Uji që përdoret për abdest të jetë i pastër dhe pastrues.
3. Largimi i çdo sendi që pengon arritjen e ujit në trup si: balta, brumi, pislleqet, boja e ngjyrosjes etj.

Detyrimet absolute të abdestit janë gjashtë:

فرائض الوضوء، ستة:

1. Larja e fytyrës, duke përfshirë larjen e brendisë së gojës dhe të hundës.
2. Larja e dy duarve deri në bërryla.
3. Fshirja me duar të lagura e gjithë kokës dhe e veshëve.
4. Larja e dy këmbëve deri te nyjet.
5. Të zbatohet rradha e caktuar në veprime.
6. Vazhdimësia e abdestit, i cili nuk lejohet që të fillohet, të lihet një copë herë e pastaj të rifillohet. Abdesti kur fillon çohet pa ndërprerje deri në fund.

Disa nga rastet e prishjes së abdestit:

من بواقطر الوضوء

1. Dalja nga trupi i urinës, jashtëqitjes apo gazrave
2. Ikja e mendjes në gjumë, të fikët, dehje ose në raste të tjera, kur humbet vetëdija.

Mënyra e marrjes së abdestit: كيفية الوضوء

All-llahu xhel-leshanuhu në librin e Tij ka thënë

“O ju besimtarë! Kur doni të ngriheni për të falur namazin, lani fytyrat tuaja dhe duart tuaja deri në bërryla, fërkoni kokat tuaja, e këmbët i lani deri në nyje.. ”. (El Maide 6)

1. Vendose me zemër se do të marrësh abdest dhe thuaj fjalën **“Bismil-lah”**.
2. Laji duart deri në kyçe (tri herë)
3. Laje gojën nga brenda dhe thith ujë me hundë (tri herë).

4. Laje fytyrën (tri herë).
5. Laji duart deri te bërrylat, duke filluar me dorën e djathtë (tri herë).
6. Fshije të gjithë kokën me duart e lagura bashkë me të dy veshët
7. Laji këmbët deri te nyjet e tyre, të djathtën pastaj të majtën (tri herë)
8. Në fund thua dëshminë ***“Eshhedu en la ilahe il-lallahu uahdehu la sherike leh, ue eshhedu enne Muhammeden abduhu ue resuluhu”***.

Kuptimi : kësaj dëshmie është ***“Dëshmoj se nuk ka Zot tjetër, përveç All-llahut të vetëm e pa shok e se Muhammedi është rob i Dërguari i Tij”***.

Abdesti

1

*Vendosja për të marrë abdest.
Vendosja është me zemër
Thuaj:
Bismil-lahir-rahmanir-rahim.*

2

*Lahen duart deri te kyçet
(tri herë)*

3

*Lahet goja me dorën e djathtë
(tri herë)*

*Pastrohet hunda me dorën e
djathtë (tri herë)*

*Lahet fytyra me të dyja duart
(tri herë)*

*Lahet dora e djathtë deri te
bërryli (tri herë)*

*Lahet dora e majtë deri te
bërnyli (tri herë)*

*Bëhet mest (fshihet) koka me të
dyja duart e lagura (një herë)*

*Pastrohen veshët
(një herë)*

*Lahet këmba e djathtë deri te
kyçi (tri herë)*

*Lahet këmba e majtë deri te
kyçi (tri herë)*

12

Është mirë që,

*pasi të merret abdesti, të
thuhet:*

*Esh-hedu en la ilahe il-lallah
nahdahu la sherike lehu ue enne
Muhammeden abduhu ue
resuluhu*

*Allahummaxh-alni
minetteuabine uexh-alni minel
mutetahhirin.*

Mes-hu (fshirja) e mesteve: المسم على المغين

Feja islame dallohet në sigurimin e lehtësive. Nga këto lehtësira përmendim edhe mes-hun (fshirjen) me dorë të lagur të mesteve. Mestet janë mbathje këmbësh të punuara prej lëkure të holle apo material tjetër i ngjashëm. Po të jetë kjo mbathje prej pambuku quhet çorap, i cili zëvendëson mestet. Por në përdorimin e mes-hut duhen marrë parasysh kushtet e poshtëshënuara:

1. Kushti i mes-hut: شرط المسم

Muslimani, i pastruar me abdest apo gusul (banjo e gjithë trupit) nëse i prishet abdesti, nuk ka nevojë të heqë mestet apo çorapet nga këmbët për të marrë abdest, por mjafton të kalojë sipër tyre dorën e lagur. Pra, kushti themelor i mes-hut (fshirjes) është që t'i veshë mestet apo çorapet pas abdestit ose guslit.

2. Kohëzgjatja e mes-hut. مدة الصوم

Kohëzgjatja e mes-hut për banuesin e stabilizuar është një ditë e një natë, për udhëtarin është tri ditë e tri netë

3. Si duhet të jenë mestet apo çorapet:

شروط الممسوم عليه:

- a). Duhet të jenë të punuara nga një material i pastër dhe i lejuar. Mestja nuk bëhet me një material të ndyrë si p.sh. lëkurë qeni apo derri.
- b). Të jenë pronë legjitime, jo të vjedhura apo të rrëmbyera.

Efekti i tij fillon nga abdesti i parë (fshirjes së parë) e mbaron në afatet e caktuara më sipër.

Tejemmumi (abdesti simbolik): التيمم

Nga shfaqjet e lehtësitë në fenë Islame është edhe tejemmumi (abdesti simbolik) në rastet e mungesës së ujit.

apo nga dëmi që mund të shkaktojë përdorimi i ujit. All-llahu i Madhëruar thotë

"...Po nuk gjetët ujë, bëni tejemmum në një sipërfaqe të pastër toke dhe fshijeni fytyrën dhe duart prej saj.. " (Suretu El Maide 6)

Mënyra kryerjes së tejemmumit:

صفة التيمم

Rrihet sipërfaqja e pastër një here me të dyja duart dhe me shuplakat fshihet fytyra

Kushtet e tejemmumit: شروط التيمم

1. Pamundësia e përdorimit të ujit për shkak të mungesës, frikës së sëmundjes nga përdorimi i tij, të ftohtët e madh, duke mos pasur mundësi për ta ngrohur etj.
2. Hyrja e kohës së faljes. Tejemmumi, ndryshe nga abdesti nuk merret para hyrjes së kohës.

3. Nijeti (qëllimi) me zemër. Tejemmumi nuk vlen pa nijet

Faktorët që e prishin tejemmumin:

مبطلات التيمم:

Tejemmumi prishet me çdo faktor, që prish edhe abdestin. Plus këtyre ai prishet sapo të gjendet uji, qoftë edhe gjatë kohës së faljes, por jo pas faljes.

Larja e trupit pas xhenabetit: غسل الجنابة:

Larja e trupit bëhet e detyrueshme për disa shkaqe, të cilat janë: موجبات الغسل:

1. Bëhet e detyrueshme në rast të daljes së spermës, qoftë si pasojë e bashkimit seksual, apo prekjes së gruas ose ëndërrimit.
2. Bëhet e detyrueshme me aktin seksual edhe sikur të mos dalë sperma.

3. Bëhet e detyrueshme mbas daljes së gjakut të menstruacioneve apo të lehonisë. Larja duhet të bëhet pas mbarimit të daljes së gjakut.
4. Mbas hyrjes në Islam.

Mënyra e larjes së trupit nga xhenabeti.

كيفية الغسل من الجنابة:

1. Lahen shuplakat e duarve (tri herë).
  2. Larja e organeve seksuale dhe e kofshëve
  3. Larja e duarve deri te bërrylat (tri herë)
  4. Larja e brendisë së gojës dhe të hundës
  5. Larja e fytyrës (tri herë).
  6. Larja e duarve deri te bërrylat, duke filluar me të djathtën e pastaj me të majtën.
  7. Fshirja e kokës dhe e veshëve.
  8. Larja e kokës me grushtat plot (tri herë).
  9. Larja e të gjithë trupit me ujë, duke filluar me pjesën e djathtë para pjesës së majtë, dhe pjesën e
-

sipërme para të poshtmes.

10. Uji të prekë të gjitha pjesët e trupit.

11. Të lahen këmbët deri te nyjet.

Namazi (Falja): الصلاة

Rëndësia e namazit, dhe domosdoshmëria e kryerjes së tij.

أهمية الصلاة ووجوب المحافظة عليها:

Namazi është shtylla e dytë nga shtyllat e Islamit. Ai është lidhja ndërmjet robit dhe Zotit të Tij. Ai që e lë namazin, e ka prerë lidhjen me Zotin e Tij të Madhërueshëm, i cili na urdhëron që të kryejmë namazet e detyrueshme në kohët e caktuara. All-llahu i madhëruar thotë:

“Vazhdoni rregullisht namazet (faljet) e edhe atë namazin e mesëm dhe ndaj All-llahut të jeni respektues (në namaze)”. (Suretu El Bekare ajeti 238)

Abdullah bin Mes'udi, All-llahu qoftë i kënaqur prej tij, ka thënë: “E pyeta të dërguarin e All-llahut, bekimi dhe paqja e All-llahut qofshin mbi të, se cila është vepra më e mirë. - I dërgua. - All-llahut tha:

“është namazi në kohën e tij”. Atëherë e pyeta përsëri. “Po pas namazit kush vjen? - Ai tha - “Bindja ndaj prindërve” Po pastaj? - vazhdova unë - “është lufta në rrugën e All-llahut” - m’u përgjigj ai”. (Ky hadith është transmetuar nga Buhariu dhe Muslimi).

Të mirat e namazit. فضل الصلاة.

Ebu Hurejra, All-llahu qoftë i kënaqur prej tij, ka thënë “E dëgjova të dërguarin e All-llahut, bekimi dhe paqja e All-llahut qoftë mbi të, tek thoshte: “*Mendoni sikur një lumë të kalojë para portës së ndonjërit prej jush dhe ai lahet në të, pesë herë në ditë. A mbetet gjë nga papastërtitë e tij?*” ” - “Jo, nuk mbetet”- thanë të tjerët. Dhe ai vazhdoi: “*Po kështu janë të pesë namazet. Me to All-llahu i fshin mëkatet*”. (Transmeton Buhariu dhe Muslimi).

Pasojat e lënies së namazit.

الترويب من ترك الصلاة:

Muslimani ka për detyrë të kujdeset për të pesë namazet e përditshme. Lënia e tyre është shumë e rëndë. Xhabir bin Adull-llah, *All-llahu qoftë i kënaqur prej tij*, ka thënë: “Muhammedi, bekimi dhe paqja e *All-llahut qofshin mbi të*, thoshte se: “***Da'imi midis njeriut besimtar dhe atij jobesimtar është lënia e namazit***”. (Transmetuar nga imam Ahmedi dhe Muslimi).

Enesi, *All-llahu qoftë i kënaqur prej tij*, tregon se i dërguari i *All-llahut*, Muhammedi, *paqja dhe bekimi i All-llahut qoftë mbi të*, ka thënë: “***Namazi është gjëja e parë për të cilën rob i jep llogari ditën e Kijametit. Nëse namazi i tij është në rregull, të gjitha punët e tij, në dashtë All-llahu, do të dalin në rregull. Dhe në qoftë se namazi i tij nuk është në rregull, atëherë janë pa vlerë të gjitha punët e tjera të tij***”. (Shkruar nga Tabarani në librin “Elausat”).

Ndërsa Abdull-llah bin Omer, *All-llahu qoftë i kënaqur prej tij*, thotë se Muhammedi, *paqja dhe bekimi i All-llahut qofshin mbi të*, e përmendi një ditë namazin duke thënë: ***“Kush e ka kryer rregullisht namazin, ky bëhet për të dritë si argument dhe shpëtim në ditën e Kijametit. Ndërsa ai që s’është kujdesur për namazet, ai nuk do të ketë as dritë, as argument e as shpëtim. Ditën e Kijametit ai mbetet bashkë me Karunin, Faraonin, Hamanin dhe Ubej Ibn Kalafin”*** (Ky hadith është transmetuar nga Imam Ahmedi dhe Ibn Hibban).

Ezani: الأذان

Ezani shërben për lajmërimin e muslimanëve sapo hyn koha e namazit. Në këtë mënyrë thirret xhemaati (kolektivi) për t’u falur e për të kryer ritet Islame.

Mënyra e thirrjes së ezanit është:

كيفية الأذان:

All-llahu Ekber, All-llahu Ekber,

All-llahu Ekber! All-llahu Ekber!

Esh-hedu en la ilahe il-lallah!

Esh-hedu en la ilahe il-lallah!

Esh-hedu enne Muhammederr-rresulullah!

Esh-hedu enne Muhammederr-rresulullah!

Hajja alassalah, Hajja alassalah!

Hajja alalfelah, Hajja alalfelah!

(Ketu, gjatë ezanit te agimit, shkohet fjalia:

Assalatu hajrun minan-naum! - 2 herë)

All-llahu Ekber! All-llahu Ekber!

La ilahe il-lallah!

Muslimani, kur e dëgjon ezanin përserit fjalet e muezinit. Me përjashtim të "*Hajja alassalah... Hajja alalfelah...*" dëgjuesi thotë: "*La haule uela ku-nete il-la bil-lah*".

Çfarë mund të thotë dëgjuesi pasi mbaron ezani? ما يقال بعد الأذان؟

I dërguari i All-llahut, bekimi dhe paqja e All-llahut qoftë mbi të, ka thënë: “*Ai që kur dëgjon lajmërimin thotë fjalët: ‘All-llahume rabbe hadhihid-daueti-temmeti ues-salatil kaimeh, ati Muhammeden al uesilete uel fadilete uebeath-hu mekamen mahmuden el-ledhi ueadtehu’ ai do ta meritojë ndërmjetësimin tim në ditën e Gjykimit*”. (Ky hadith është transmetuar nga Buhariu).

Ikameti për faljen: اِقَامَةُ الصَّلَاةِ

Ikameti thuhet para namazit farz dhe ai është:

All-llahu Ekber! All-llahu Ekber!

All-llahu Ekber! All-llahu Ekber!

Esh-hedu en la ilahe il-lallah!

Esh-hedu en la ilahe il-lallah!

Esh-hedu enne Muhammederr-rresulullah!

Esh-hedu enne Muhammederr-rresulullah!

Hajja alassalah, Hajja alassalah!

Hajja alalfelah, Hajja alalfelah!

Kad kametissalat, Kad kametissalah!

All-llahu Ekber, All-llahu Ekber!

La ilahe il-lallah!

Kohët e namazit. أوقات الصلاة

Namazi ka kohë të caktuar. Ai mund të kryhet vetëm brenda kohës së caktuar dhe jo para hyrjes së kësaj kohe. All-llahu i Madhërishëm ka thënë:

"... Sepse namazi është obligim (në kohë) i caktuar për besimtarët". (Suretu En Nisae 103.)

Kohët janë

- 1- Koha e namazit të mëngjesit nga zbardhja e agimit deri në daljen e diellit.
  - 2- Koha e namazit të drekës nga çasti kur dielli ka kaluar pak kupën e qiellit, deri sa hija e çdo sendi të bëhet sa vetë sendi.
-

3- Koha e namazit të mbasdites: nga koha kur hija e çdo sendi bëhet sa vetë sendi, deri në zverdhjen e diellit. Në rast nevoje, deri në perëndimin e diellit.

4- Koha e namazit të mbrëmjes është: nga perëndimi i diellit deri në zhdukjen e plotë të skuqjes së horizontit.

5- Koha e namazit të darkës është: nga zhdukja e skuqjes së horizontit, deri në mesnatë.

Kushtet e namazit. شروط الصلاة

Namazi ka nëntë kushte pa të cilat ose në mungesë të njërit prej tyre, nuk mund të hyhet në namaz. Këto kushte janë:

1. Të jesh musliman.
2. Të jesh i shëndoshë mendërisht.
3. Të dallosh të mirën nga e keqja.
4. Të pastrohesh nga jashtëqitjet.
5. Të heqësh papastërtitë.

6. Të mbulosh pjesët e turpshme të trupit.
7. Hyrja e kohës
8. Të drejtohesh nga Kibla
9. Të bësh nijetin (qëllimin)

Më poshtë po japim një shpjegim të shkurtër rreth tyre

1. Të jesh musliman. الإسلام

Namazi si dhe të gjitha detyrimet e tjera nuk pranohen veçse nga muslimani, që e beson All-llahun si të vetmin Zot të gjithësisë dhe Muhammedin alejhisselam si të dërguar të Tij, dhe që e ka pranuar Islamën si fe. Veprat e kafirit (mohuesit) janë të refuzuara, nuk pranohet asgjë prej tij. Tregues për këtë është thënia e All-llahut xhel-leshanuhu

“E Ne i kthehem çdo vepër që e bënë ata dhe e bëjmë hi e pluhur”. (Suretu El Furkan: 23)

2. Të jesh i shëndoshë mendërisht. المقل

Ajo është mjeti i të kuptuarit të detyrimeve ligjore islame. Pa këtë mendje hiqen detyrimet. Të sëmurit mendor nuk i kërkohet as falje, as agjërime e as ndonjë detyrim tjetër derisa të shërohet. Tregues për këtë është thënia e të dërguarit të All-llahut, *paqja qoftë mbi të*, se: ***“Lapsi hiqet nga tri kategori njerëzish: nga i fjeturi derisa të ngrihet, nga i sëmuri mendor derisa të shërohet e nga i vogli derisa të rritet”.***

3. Të dallosh të mirën nga e keqja. التمييز:

Kur i vogli fillon të dallojë të mirën nga e keqja, të bukuren nga e shëmtuara, ka arritur moshën e dallimit. Kjo ndodh kur ai arrin shtatë vjetë. Në këtë kohë ai këshillohet për të falur namazin.

4. Të pastroresh nga jashtëqitjet. رفع الحدث:

Ky pastrim realizohet me marrjen abdest ose me banjo, d.m.th. me larje të plotë të trupit.

5. Të pastroresh nga ndotjet. إزالة النجاسة:

Ndotjet duhen hequr (pastruar) nga tri gjëra: *a)* nga trupi, *b)* nga teshat e falësit, *c)* nga vendi në të cilin ai falet

6. *Mbulimi i vendeve të turpshme të trupit.*

ستر العورة:

Për burrat gjatë namazit vend i turpshëm është nga kërthiza deri te gjunjët Kurse për gruan i gjithë trupi është i turpshëm me përjashtim të fytyrës, e cila mund të mbahet e zbuluar në qoftë se nuk ndodhet aty asnjë burrë i huaj Për ndryshe edhe fytyra duhet mbuluar Burrë i huaj për gruan konsiderohet çdo burrë me të cilin asaj i lejohet martesë me të

7. *Hyrja e kohës.* دخول الوقت:

Për çdo falje (namaz) ka një kohë të caktuar All-llahu i Madhërueshëm thotë në Kur'anin qerim:

“Falja për besimtarët është libër i kohëzuar” Kjo do të thotë se falja është e detyruar të kryhet në kohë të caktuara. Këto kohë janë saktësuar më lart

8. Të drejtohesh nga Kibla.: استقبال القبلة

Falësi duhet të gjejë drejtimin e Kiblës d.m.th. drejtimin e Qabes nga pozicioni ku ndodhet ai. Ky drejtim mund të gjendet me këto mënyra: me lindjen apo perëndimin e diellit gjatë ditës, me anë të yllit polar gjatë natës, me anë të busullës, ose duke pyetur banorët e vendit ku ndodhet. Nëse nuk gjen mënyra orientimi si më lart, atëherë le të falet në drejtimin që ai mendon se është drejt Kiblës.

9. Të bësh nijetin (qëllimin). النية

Ky është vendimi që merret me zemër për të bërë diçka. Ai që falet duhet të vendosë me mendje e zemër për namazin që do të falë me mendje e zemër. Tregues për këtë është thënia e Muhammedit, *paqja dhe bekimi i All-llahut qoftë mbi të*, "Punët vlerësohen me nijetet (qëllimet). Për çdo njeri ka rëndësi qëllimin që i cakton vetes".

Teshehudi, urimet e bekimet për profetin Muhammed, *paqja qoftë mbi të!*

التشهد والصلاة على النبي صلى الله عليه وسلم:

Formula e teshehudit: **كيفية التشهد:**

"Etehiyatu lilahi ue salauatu ue tajibatu. Eselamu alejke ejjuhen-nebijju ue rahmetullahi ue berekatuhu. Eselamu alejna ue ala ibadil-lahis-salihin. Eshhedu en lailahe il-lall-llah ue eshedu enne Muhammeden abduhu ue resuluhu", që në shqip do të thotë

"Përjetshmëria, lutjet e mirësitë janë për All-lahun xhel-leshanuhu. Paqja, mëshira e mbarësitë e Tij qofshin për ty, o profeti ynë. Paqja qoftë edhe mbi ne e të gjithë robërit e mirë të Zotit. Dëshmoj se nuk ka Zot tjetër, përveç All-llahut e se Muhammedi është rob dhe i dërguari i Tij".

Shpjegime: شرح التشهد

Etehiyatu (përjetshmëria) - Të gjitha madhërimet e lartësimet i takojnë vetëm Allahut xhel-leshanuhu

Këto nëse ndonjëri ia dedikon tjetërkujt, përveç Allahut, e ka mohuar All-llahun.

Ue salauatu - Lutjet, (këtu nënkuptohen të pesë namazet).

Ue tajibatu (të mirat) lilah - çdo gjë e mirë, pa të meta është për All-llahun se Ai është i mirë e nuk pranon veçse të mirën.

Eselamu alejke ejjuhen-nebijju ue rahmetull-llahi ue berekatuhu - lutje për profetin, paqja shpëtimi, mëshira dhe mbarësitë qofshin mbi të.

Eselamu alejna ue ala ibadil-lahis-salihin

Paqja qoftë mbi ne dhe mbi çdo rob të mirë. Muslimani lutet për të mirët, por nuk i lut të mirët në vend të Allahut.

Esh-hedu en lailahe ilall-llah - dëshmoj se askush dhe asgjë tjetër meriton të adhurohet, përveç Allahut të Madhëruar.

Ue esh-hedu enne Muhammeden abduhu ue resuluhu - dëshmoj se Muhammedi është rob i All-lahut dhe i dërguari i Tij. Atë All-llahu e ka nderuar me revelatën e zbritur që njerëzit t'i binden e të ndjekin rrugën e tij.

Lutja për profetin. الصلاة على النبي.

"All-llahume sal-li ala Muhammedin ue ala ali Muhammedin kema sal-lejte ala Ibrahim ue ala ali Ibrahim inneke hamidun mexhid".

Në shqip kjo ka këtë kuptim: *"O All-llah, jepi lavdi Muhammedit dhe familjes së tij, siç i dhe lavdi Ibrahimit dhe familjes së tij, se Ti je plot lavdi dhe madhështi".*

Lavdia është nga All-llahu - Lavdërinet e Tij le të jenë për robin e Tij, Muhamedin!

Etika e të shkuarit për në vendin e namazit.: آداب المشي إلى الصلاة

1. Falësit i lejohet që të dalë për të shkuar për në namaz duke qenë i pastruar d.m.th. me abdest.

2. Atij i takon që të ecë në rrugë me thjeshtësi, pa u nxituar. Profeti ynë, *qoftë i lavdëruar*, ka thënë *“Mos shkoni për t’u falur me vrap, por me qetësi dhe madhështi”*.

Mënyra e faljes.: كيفية الصلاة

1. Falësi vendos me zemër (bën nijet) për t’u falur.

2. Drejtohet nga Kibla, ngren duart deri te supet dhe thotë *“All-llahu Ekber”*. Pas kësaj vendos të dyja duart mbi gjoks, duke e vënë të djathtën mbi të majtën. Drejton sytë në vendin ku bie balli gjatë sexhdes. Pastaj këndon lutjen e hapjes së namazit, e cila shqiptohet në këtë mënyrë: *“Suhhaneke All-llahume*

ue bihamdike ue tebarekesmuke ue teala xhedduke ue la ilahe gajruke".

3. Pas kësaj lutjeje thuhet : *"Eudhu bil-lahi mineshejtanirr-rraxhim. Bismil-lahirr-rahmanirr-rrahim"*. Më pas këndon *"Fatihanë"* e më pas një sure (kapitull) të shkurtër nga Kur'ani, të mësuar përmendsh.

4. Kur mbaron këndimin e sures thotë: *"All-llahu Ekber"* dhe ngren përsëri duart deri tek supet. i lëshon ato duke i vendosur mbi gjunjë e përkulet derisa shpina e tij të drejtohet horizontalisht. Në këtë pozicion thuhet tri herë *"Subhane Rabbijel adhîm"*.

5. Drejtohet nga ky pozicioni duke thënë: *"Semiall-llahu limen hamideh. Rabbena lekel hamd, hamden kethiren tajjiben mubareken fîhi"*. Ndërsa falësi në kolektiv, që udhëhiqet nga imami, nuk thotë fjalën *"Semiall-llahu limen hamideh"*, por fjalët e tjera që vijnë pas saj sipas ligjëratës së sipërpërmendur.

---

6. Thotë "*All-ahu Ekber*" dhe bie në sexhde duke vendosur mbi toke shtatë gjymtyrë të trupit: ballin, hundën, dy pëllëmbët e duarve, dy gjunjët dhe gishtat e këmbëve.

Largohen bërrylat nga brinjët anësore dhe vendosen duart pranë supeve. Në këtë pozicion thuhet tri herë "*Subhane Rabbijel eala*".

8. Ngrihet koka duke thënë "*All-llahu Ekber*" dhe qëndron në pozicionin mbi gjunjë, duke e shtruar kurrizin e këmbës së majtë horizontalisht dhe duke lëshuar peshën e trupit mbi të. Këmbën e djathtë e mbajmë mbi gishta, majat e të cilave janë drejtuar nga Kibla dhe thuhet "*Rabbig firli uer hamni ueh-dini ue afini uer zukni*".

9. E ul përsëri kokën në sexhde duke përsëritur fjalët e së parës.

10. Pas kësaj ngrihet në këmbë për të vazhduar rekatin e dytë.

11. Kur e plotëson të dytën, mbetet i (e) ulur në gjunjë me kurrizin e këmbës së majtë të shtruar mbi tokë e me duar mbi kofshë. Këtu lexon *teshehudin*: “*Etehiyatu lil-lahi uessalauatu ue....*”. Kur falja (namazi) sipas kohës, kërkon më shumë se dy rekate, falësi çohet pas këtij teshehudi dhe fal rekatet e tjera. Në fund mbetet i ulur në gjunjë dhe përsërit *teshehudin*, duke e futur pak këmbën e majtë nën të djathtën. Ndërkaq këndon me vete salavatet për të dërguarin e All-llahut, Muhammedin alejhiss-selam dhe lutet

1

Namazi

Fillo namazin duke thënë "Allahu Ekber"

2

Vendos dorën e djathtë mbi të majtën dhe lexo kapitullin EL FATIHA të Kur'anit, dhe pas saj një kapitull tjetër të shkurtër.

3

Thua: **"Allahu Ekber"**, përkulu dhe thua **"Subhane rabijel adhim"** (Vetëm Ty të falenderoj, o Krijues i madh) (tri herë)

4

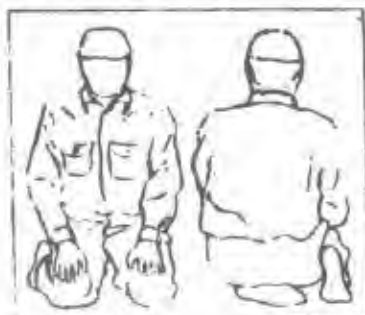
Ngrihu nga përkulja dhe thua **"Semi Allahu limen hamideh"** (Allahu e dëgjon atë që e falenderon). Pastaj shtoj **"Rabbena ue lekel hamd"** (Falenderimet janë vetëm për Allahun).

5

*Thua: "Allahu Ekber" dhe bjer në
sexhde, pastaj thua "Subhane
rabijel eala" (tri herë).*

6

*Ngrihu prej sexhdes dhe qendro
ulur duke thënë: "Allahu Ekber".*

7

*Thua: "Allahu Ekber", bjer në
sexhde dhe thua: "Subhane
rabijel eala" (Vetëm Ty të
falënderoj, o Krijues i iltërsuar)
(tri herë).*

8

Thuaj "Allahu Ekber" dhe fillo rekatën e dytë, duke lexuar kapitullin EL FATIHA dhe një kapitull të shkurtër. Pastaj plotëso rekatën e dytë deri në sexhde.

9

Pasi të madhërosh Allahun ("Allahu Ekber") dhe të qetësohesh në ulje, lexo teshehudin (Deklaratën)

10

Ktheje fytyrën në anën e djathtë, duke thënë: "Esselamu alejkum ue rahmetullah" (Paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi ju).

11

Ktheje fytyrën në anën e majtë, duke thënë: "Esselamu alejkum ue rahmetullah".

التشهد

التحيات لله. والصلوات الطيبات. السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته.
السلام علينا وعلى عباد الله العالمين. أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمداً عبده
ورسوله.

اللهم صل على محمد وعلى آل محمد. كما صليت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم.
وبارك على محمد وعلى آل محمد. كما باركت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم.
العالمين إنك حميد مجيد.

TESHEHUDI (DEKLARATA)

Ettehiyatulil-lah, uessalavatu uettajjibat. Esselamu alejka
ejjuhennebiju ue rahmetullahu ue barakatuhu. Esselamu
alejna ue ala ibadil-lahissalihine. Esh-hedu en la ilahe
ilallah ue esh-hedu enne Muhammeden abduhu ue
resuluhu. Allahumme sal-li ala Muhammedin ue ala ali
Muhammedin kema sallejte ala Ibrahim ue ala ali
Ibrahima, ue berik ala Muhammedin ue ala ali
Muhammedin kema barakte ala Ibrahim ue ala ali
Ibrahim fil aleminë, inneke hamidun mexhid.

Hadithi nebeui (fjalë profetike)

الحديث النبوي

Hadithi i parë: الحديث الأول: حلاوة الإيمان

Enesi, *All-llahu qoftë i kënaqur prej tij*, ka transmetuar se Profeti, *bekimi dhe paqja e All-llahut qofshin për të*, tha *“Tri janë gjërat me të cilat njeriu shijon ëmbëlsinë e imanit (besimit): All-llahu dhe i dërguari i Tij të jenë më të dashur se çdo gjë tjetër; të dojë një njeri vetëm për hir të All-llahut, dhe të urrejë kthimin në kufër (mosbesim), mbasi All-llahu e shpëtoi prej tij, ashtu siç e urren hedhjen e tij në zjarr”*. (Transmetuar nga Buhariu dhe Muslimi).

Muslimani, zemrën e të cilit e ka pushtuar imani (besimi) duke shijuar ëmbëlsinë e imanit, ndjen qetësinë e zemrës e të shpirtit

Muslimani, që e do All-llahun e Madhërueshëm dhe të dërguarin e Tij, *bekimi dhe paqja e Allahut qofshin mbi të*, i bindet All-llahut dhe profetit të Tij

Nga sa shpjeguam më lart, konkludojmë:

1. Domosdoshmërinë e dashurisë ndaj All-llahut të Madhërueshëm dhe të dërguarit të Tij, *bekimi dhe paqja e All-llahut qofshin mbi të*, mbi mbarë krijesat.
2. Të mos u bindet njerëzve për kundërshtimin e urdhërave të All-llahut të Madhërueshëm e të dërguarit të Tij, *bekimi dhe paqja e All-llahut qofshin mbi të*.
3. Dashuria e muslimanit ndaj vëllait të vet për hir të All-llahut të Madhërueshëm është tregues i besimit (imanit) të plotë.
4. Muslimani duhet të urrejë kufrin (mohimin), ashtu siç urren hedhjen e tij në zjarr.
5. Ai që i gëzon këto cilësi, gjen qetësi në zemër e në shpirt.

Hadithi i dytë: الحديث الثاني: هو الوالدین

Ebu Hurejra tregon se një burrë erdhi tek i dërguari i All-llahut, *bekimi dhe paqja e All-llahut qofshin mbi*

të, dhe i tha: *"O Resulullah, kush nga njerëzit ka më shumë të drejtë për të gëzuar shoqërimin tim të mirë?"* I dërguari i All-llahut, Muhamedi alejhis-selam, iu përgjigj: *"Nëna jote"*. Atëherë tjetri e pyeti përsëri: *"Kush tjetër pas asaj?"* Profeti përsëri iu përgjigj *"Nëna jote"*. *"Po pas asaj?"* - e pyeti përsëri i ardhuri. *"Nëna jote"* - i tha profeti. *"Po pas asaj?"* - *"Babai yt"* - iu përgjigj Muhamedi, *paqja dhe bekimi i All-llahut qofte mbi të. (Transmetuar nga Buhariu dhe Muslimi).*

Nga ky hadith arrijmë në këto konkluzione:

- 1 Domsdoshmëria e bindjes dhe e mirëtrajtimit të prindërve, duke mos vepruar kundër dëshirës së tyre
- 2 Veprimi kundër dëshirës së prindërve, keqtrajtimi i tyre me fjale apo me vepra të çojnë në zjarr
- 3 Bindja ndaj prindërve të çon në xhennet.
- 4 Te mirëtrajtimi i prindërve hyn edhe lutja për ta, kur janë gjallë dhe mbas vdekjes.

5. Kur hyhet në vendin ku rinë prindërit, djali duhet të fillojë me përshëndetjen e tyre me selam

6. Miqtë e prindërve duhen respektuar, dhe duhen vlerësuar

7. Madhështia e së drejtës së nënës, të cilën profeti e përsëriti tri herë

Përqafimi i së vërtetës dhe largimi nga gënjeshtria.

الترغيب في السق والتحذير من الكذب

Hadithi i tretë: الحديث الثالث:

Nga Ibni Mes'udi, *All-llahu qoftë i kënaqur prej tij*, është transmetuar se i derguari i Allahut, bekimet dhe paqja e All-llahut qofshin mbi të, ka thënë "Mos iu ndani së vërtetës, se e vërteta të çon në të mirën, dhe e mira të çon në xhennet. Njeriu duhet të vazhdojë të thotë të vërtetën e të hetojë në vërtetësinë e shtyllës së

vet, derisa të regjistrohet tek All-llahu si njeri besnik. Qëndroni larg gënjeshtërs, se ajo të çon në degjenerim, dhe degjenerimi të çon në zjarr, dhe e bën njeriun të vazhdojë me gënjeshtëren, derisa regjistrohet tek Zoti si gënjeshtar". (Transmetuar nga Buhariu dhe Muslimi).

Nga ky hadith mësojmë se:

1. Thirrja e së vërtetës është nga cilësitë e mira morale për të cilat fton Islami.
2. Islami është i plotë, kur fjala e njeriut përputhet me atë që ka në zemër.
3. Thënia e së vërtetës është mjeti më i mirë për shpëtim në këtë botë e në botën tjetër.
4. Besimtari që dallohet për të vërtetën është i dashur tek All-llahu i Madh, dhe te njerëzit.
5. Duhet udhëzuar shokët, se e vërteta është rruga e shpëtimit në këtë botë e në botën tjetër.

6. Gënjeshtër është vet i keq, që Islami e ka ndaluar. Ajo të çon në zjarr.

7. Duhet këshilluar ai që gënjen.

Lutje: ادعية

1. “Rabbena atina fiddun-ja hasaneten ue fil ahireti hasaneten ue kina adhabennar”. (Suretu El Bekare: 102).

“Zoti ynë, na jep të mira në këtë botë e në botën tjetër, e na ruaj nga mundimet e zjarrit”.

2. “Rabbena la tuzig kulubena baëda idh hadejtenu u hab lena min ledunke rahmeten inneke entel uehhab” (Suretu El Ali Imran: 8)

“Zoti ynë, mos na i trondit zemrat pasi na orientove në rrugën e drejtë, na jep mëshirë nga mëshira jote, Ti je dhuruesi i përhershëm”

3. "All-llahumme inni es-elukel xhennete u ma karraba ilejha min kaulin eu amel. Ue eudhu bike minennari ue ma karraba ilejha min kaulin eu amel"

"O Zoti ynë, të kërkoj xhennetin; dhe çdo fjalë e vepër që të afron tek ai. Na ruaj nga zjarri dhe nga çdo fjalë a punë që na afron tek zjarri".

LËNDA

<i>Parathënie</i>	5
<i>Përimet e përgjithshme të Islamit</i>	7
<i>Shtyllat e Islamit</i>	7
<i>Shtyllat e Imanit</i>	8
<i>Ihsani</i>	9
<i>Fjala e singëritetit</i>	10
<i>Ibaderi</i>	10
<i>Fjala "La ilahe il-lallah"</i>	11
<i>Kur'an Qerim</i>	13
<i>Suretu El Fatiha</i>	14
<i>Suretu En Nas</i>	16
<i>Suretu El Felek</i>	17
<i>Suretu El Ihlas</i>	18
<i>Suretu El Mesed</i>	19
<i>Suretu En Nasr</i>	20
<i>Suretu El Kafirun</i>	21
<i>Suretu El Keuthe</i>	22
<i>Suretu El Maun</i>	23
<i>Suretu Kurejsh</i>	24
<i>Suretu El Fil</i>	25
<i>Suretu El Humeze</i>	26
<i>Suretu El Asr</i>	27
<i>Suretu El Tekathir</i>	28
<i>Suretu El Karia</i>	29
<i>Suretu El Adijat</i>	30
<i>Suretu El Zerzele</i>	32
<i>Suretu El Bejjineh</i>	34
<i>Suretu El Kadr</i>	36